

ВИПАДОК НА ОЗЕРІ

Наступного ранку після свого п'ятдесятиріччя містер Бізлі голився і пильно вивчав своє відбиття у дзеркалі, відзначаючи про себе надзвичайну схожість свого обличчя з мишачим писочком.

— Гай, гай,— сумно промовив він сам до себе і зіщулився. — Ну, та Бог з ним. А от хто сподівався б такого від Марії? Добре пам'ятаю, як одразу по весіллі я називав її кицюнею. Відтоді кицюня встигла подорослішати і перетворилася на тигрицю.

Містер Бізлі зав'язав вузьку краватку і вкрай заклопотаний поспішився вниз, аби не спізнитись до сніданку. Одразу після снідання йому треба відчиняти крамничку, де він працюватиме без передиху до десятої вечора. Час од часу протягом дня сюди навідуватиметься Марія і пильнуватиме за ним, пускаючи шпильки та докоряючи за помилки і потурання клієнтам, хоч би хто ті були.

Англійський письменник Джон Герсі Нойес Кольер (1901 — 1980) відомий збірками оповідань «Диявол та всі інші» (1934), «Ось вам місячне світло» (1941), «Трохи мускатного горіха» (1943), «Фантастичні оповіді на добраніч» (1951) та ін., що здобули їхньому авторові славу по обидва береги Атлантичного океану. Критики порівнювали творчість Кольера з творами Е. По, Г. Х. Манро, А. Бірса, О. Уайльда. Оповіданням Кольера властиві тонкий «чорний гумор», майстерність фабули, фантастичність ситуацій, загострених до гротеску. Публіковані в цьому номері оповідання узято із збірки «Фантастичні оповіді на добраніч».

Перекладено за виданням: English Short Stories of the 20th Century, Moscow, Raduga Publishers, 1988.

© П. Насада, 1997, переклад.

Щоранку на нього чекала маленька втіха — він розгортав газету й одразу ж шукав очима своєї улюбленої, присвяченої неймовірним пригодам та дивовидам, рубрики, яку вів якийсь містер Ріплі. Щоп'ятниці він переживав ще більше задоволення: цього дня надходив примірник часопису «Очевидне і неймовірне у природі». Це видання правило для нього, сказати б, за пролазку з безпросвітнього животіння, пролазку з чогось нестерпного у щось неймовірне.

Цього ранку, як завше, неймовірне не забарилося завітати до містера Бізлі. Воно з'явилося у подібі довгастого конверта з листом усередині, надрукованим на розкішному папері відомої нотаріальної контори.

— Хочеш вір, хочеш ні,— похвалився містер Бізлі дружині,— але я дістав у спадок чотириста тисяч доларів.

— Невже?! Дай-но, я погляну! — зойкнула місіс Бізлі. — Обережно! Ти ж помнеш листа.

— Ось, прочитай отут,— сказав він. — Читай уважно. Може, і тобі яка дешиця перепеде.

— Погляньте лишень на нього,— прискалила дружина око. — Ми вже деремо кирпу.

— Ще б пак! — із погрозою в голосі відповів містер Бізлі,— я одержав чотириста тисяч доларів!

— О, тепер ми придбаємо помешкання у Нью-Йорку або невеличкий будиночок у Маямі,— захоплено мовила дружина.

— Можеш забирати половину грошей собі і роби з ними, що заманеться,— розщедрився Бізлі,— а я — подорожуватиму.

Місіс Бізлі ошелешено вислухала його слова і, як завжди, вжахнулася на саму гадку про те, що може втратити чоловіка — свою власність, хоч би якою старою чи непотрібною та здавалася.

— Отож ти вирішив мене залишити,— дорікнула вона,— з тим щоб полювати на всіляких там аборигенок. А мені здавалося, ти вже застарий для таких пригод.

— Єдині жінки, якими я ще цікавлюся,— відказав він,— це ті, чії світлини видрукував містер Ріплі у газеті. У них губи, наче блюдця. А в часопису «Очевидне і неймовірне у природі» я бачив аборигенок, у яких шиї довгі, як у жираф. Усе це я хочу побачити живовидячки. А ще, звичайно, пігмеїв, райських пташок і вежі Юкатану. Я запропонував тобі півспадку, бо знаю, що тобі до вподоби міське життя і ти любиш добірне товариство. Мені ж більше до душі мандри. Але, як маєш охоту, ти могла б податися разом зі мною.

— Так я і зроблю,— відрубала вона. — Але зятям: я поїду тільки задля тебе. Насамперед, щоб ти не збився з пуття. Коли ж тобі остобісіє шалатися світами, ми придбаємо помешкання у Нью-Йорку і будиночок у Маямі.

Місіс Бізлі нетямилася з обурення, а все ж скорилася долі. Одначе, як і перше, була готова мірою своїх сил долучати до райського життя чоловіка якомога більше пекла. Мандрівки заводили їх у лісові хащі, де просто з віконця хижі, збитої з самих необтесаних соснових колод, можна було розглядати мальовничі краєвиди — чарівні «сезаннові» мініатюри: проблиски блакиті у стилі кубізму поміж перпендикулярами сосон або росу на молодому зіллі. У високих Андах, навпаки, у віконці виднів океан нестерпучої для очей синяви, подекуди зі снігово-білими хмарами, наче сувоями бавовняного полотна. Зупинившись у халупі на березі тропічного острова, вони виявили, що прибій, немов витончений і гостинний господар, щоранку приносить до порогу їхньої хатини невеличкі подарунки: то віяло фіолетових водоростей, то морську зірку чи мушлю. Місіс Бізлі, як жінка цілком прозаїчних уподобань, либонь, радше віддала б перевагу пляшці першокласного спиртного напою або примірникові часопису «Екземінер». Вона не переставала зітхати за квартирою у Нью-Йорку та за будиночком на Маямі і не відмовлялася від найменшої нагоди покарати свого бідолашного чоловіка, який позбавив її стількох радощів життя.

Коли райська пташка сідала на гілку над головою в чоловіка, місіс Бізлі ніколи не барилася пронизливо вереснути, і цікава істота щезала з очей, перш ніж містер Бізлі встигав її завважити. Вона перешкодила йому відвідати вежі Юкатану, бо свідомо переплутала час початку екскурсії і відвернула

Його увагу від панцерника, вдавши, ніби запорошила око. Уздрівши на пристані в Балі щільний гурт грудастих, пишнотілих аборигенок, вона крутнулася на п'ятах і стала знов підніматися трапом, пхаючи поперед себе чоловіка, що пручався і протестував.

Вона наполягала на довшім побуті в Буенос-Айресі, щоб устигнути накрутити перманент (і неодмінно до лица), прикупити щось із модного одягу, сходити на перегони. Будьмо справедливі й зізнаймося, що містер Бізлі таки вволив її забаванки і замовив покій у найкомфортабельнішому готелі. Якось пополу́дні, коли дружина була на перегонах, він зовсім несподівано для себе зазнайомився у холі з лікарем, невеличким на зріст португальцем, і невдовзі вони вдвох уже жваво балакали про південноамериканського птаха хоатцина, про анаконд і аксолотля.

— До слова,— похвалився португалець,— я недавно повернувся з верхоріччя Амазонки, з тамтешніх жадливих мочарів та озер. В одному з цих водоймищ, за свідченням індіан, мешкає невідома науці істота: тварина велетенських розмірів, схожа водночас на алігатора і на черепаху з непробивним панцирем, довгою шиєю та гострющими, наче шаблі, зубами.

— Овва! З біса цікава звірина! — запалився містер Бізлі.

— Авжеж,— погодився португалець,— це справді дуже цікаво.

— От якби мені самому туди дістатися! — вигукнув містер Бізлі. — Якби я міг погомоніти з індіанами! Або — ще краще — побачити самого хижака! Стривайте, а як у вас зараз із вільним часом? Чи не ризикнули б ви вдвох зі мною вибратися в невеличку експедицію?

Португалець залюбки погодився, і невдовзі вони про все домовились. Місіс Бізлі повернулася з перегонів і з глибокою відразою вислухала звістку про те, що майже негайно вони вирушають у подорож угору Амазонкою і там тимчасово замешкають на березі невідомого озера у ворожому середовищі індіанського племені. Вона по-хамському повелася з португальцем, але той лише вклонився у відповідь, бо вони з містером Бізлі на той час уже встигли обміркувати вигідну для них обох фінансову угоду.

Місіс Бізлі ганьбила чоловіка протягом усієї подорожі річкою. Вона знай торочила, що невідома тварюка — пустопорожні вигадки і що її чоловік став жертвою крутія. Містерові Бізлі, звичному до щедрих потоків лайки, аж із душі вернуло від її докорів та приниження, якого він зазнавав у присутності португальця. До того ж лементувала вона так голосно і пронизливо, що впродовж тисячі миль цієї славетної річки він не угледів жодної звірини, крім тапірів, павукоподібних мавп і велетенських мурахоїдів, що відчайдушно тікали,— вигулькнувши на мить із берегових хащ, вони одразу ж поспішали глибше забитися в непролазні джунглі.

Нарешті дісталися озера.

— Звідкіля ти знаєш, що це те саме озеро, про яке розповідав лікар? — дпитувалася місіс Бізлі у чоловіка. — Це озеро нічим не відрізняється від будь-якого іншого. Якої трясці ти слухаєш цих індіан? Ти ж не кумекаєш ані слова. Усе береш на віру. Тобі ніколи не побачити своєї потвори. Тільки телепень зугарний у таке повірити.

Містер Бізлі не озивався. Португалець дізнався від індіан про покинутий курінь. Згодом, доклавши чималих зусиль, вони розшукали його і розташувалися. Минали дні. Містер Бізлі, озброєний біноклем, нишпорив в очеретах, його поїдом їли москїти, але нічого вартого уваги на очі не траплялося.

На обличчі в місіс Бізлі з'явився задоволений вираз, але вона не відмовилася від звинувального тону.

— Мені вже терпець уривається,— довбала вона чоловіка. — Я дозволила тобі вплутати мене в цю халепу. Я не спускала тебе з очей. Поруч із тубільцями в каное я пропливла сотні миль річкою. І що ж я бачу — ти марнуєш гроші на шахрая. Завтра ж повертаймося!

— Хочеш — їдь! — відповів він. — Я випишу тобі чека на двісті тисяч доларів. Може, тобі пощастить найняти кількох тубільців, які переправлять тебе в пониззя на каное. А я залишаюся.

— Гаразд, далі буде видно... — буркнула вона. У неї не було ані найменшого бажання залишати його самого. Ще, боронь Боже, чоловік зазнає втіхи. Якось удосвіта вона прокинулася і виповзла зі сховку, щоб приготувати

скромний сніданок з екзотичних фруктів, що ясно росли круг куреня. Не ступила вона і двох кроків, як побачила слід на піщаному ґрунті: у ярд завширки, зі шпорами та кігтями, як у птаха. Ярдів за десять виднів ще один.

Місіс Бізлі розглядала ці небачені сліди без остраху і подиву. Зовсім навпаки: їй було прикро, що чоловік із португальцем зловтішатимуться (чим не помста!). Вона не закричала зі страху, не гукнула сонних чоловіків, лише роздратовано пирхнула. Потому ця безсовісна жінка вхопила листату пальмову гілляку та й давай замітати дивоглядні сліди, які ще зроду не відкривалися очам людини. Упоравшись, підвелася, криво посміхнулась, відтак подалася до наступного сліду і знищила його також. Трохи далі побачила ще один, а там ще і ще — і позамітала їх усі, останній уже майже в річковій хвилі. Ліквідувавши і його, місіс Бізлі випросталася і озирнулась на курінь.

— Про це ти конче довідаєшся,— пригрозила вона чоловікові,— але не раніше, ніж ми облаштуємось на Маямі і ти вже будеш у тому віці, коли не шукають пригод.

Ту ж мить позад неї захвилювалася вода, і вона зникла у щелепах із зубами, справді схожими на шаблі.

На жаль, вона вже не встигла пересвідчитися, чи правильно португалець описав інші прикметні ознаки хижака, та не сумніваймося, що його опис відповідав дійсності. Перше ніж шезнути назавжди, місіс Бізлі ще встигла зойкнути, але через напругу попередніх тижнів голос їй зірвався — і коли цей розпачливий крик і почули, то його легко можна було переплутати з весільними закликами мегатерія, який буцімто, як вважають (і цілком даремно!), давно вимер. Тим більше, що останній живий мегатерій таки виткнувся з джунглів на її заклик, здивовано повів головою і пішов далі своєю дорогою.

Незабаром прокинувся містер Бізлі, помітив відсутність дружини, зважився підійти до португальця і розбуркав того.

— Ви часом не бачили моєї дружини? — запитав він.

— Ще чого бракувало! — обурився португалець, перевернувся на другий бік і знову заснув.

Містер Бізлі вибрався з куреня, роззирнувся на всі боки і нарешті повернувся до товариша.

— Боюся, моя дружина подалася геть,— сказав він. — Я натрапив на її сліди. Вони ведуть до води. Певно, їй стрілися індіанці з каное і вона вмовила їх відвезти її вниз за водою. Вона вже давно погрожувала, що поїде й оселиться у домочку в Маямі.

— Непогане місто,— визнав португалець,— але в наших умовах Буенос-Айрес, далєбі, набагато кращий. А знаєте, мій друже, ця диво-тварина мене розчарувала. Їдьмо до Буенос-Айреса, там я покажу вам такі дива дивнії,— звісно, іншого гатунку,— що вашому Ріплі й не снилися.

— А ви справді непоганий компаньйон! — визнав містер Бізлі. — Вас послухати, то й міста мають свої принади.

— Зрештою, як вам набридне, ми знову пустимося в дорогу,— сказав португалець. — Я знаю кілька островів у тропіках, де водяться жіночки, які, дарма, що губи у них не такі великі, як блюдця,— справжнісіньке чудо природи, а танцюють вони просто божественно.

НА ПІВДОРОЗІ ДО ПЕКЛА

Луї Терлоу врешті-решт вирішив розпрощатися з життям, а проте не забув, що на все є свій час. Луї перевірів свій рахунок у банку: залишалося сто фунтів з гаком. «Чудово,— сказав він собі. — Пора вибиратися з цієї затхлої кімнати, хоча б із тиждень поживу собі на втіху. Наостанок іще раз скуштую всіх маленьких життєвих утіх».

Він замовив номер у готелі «Маттон» і закидав дорученнями одразу кількох хлопчиків-козачків. Вони то мчали на Пікаділлі по хризантеми, і він вдихав запах осені, якої йому вже не судитиметься дочекатися; то бігли в Сохо по французькі сигарети — хотілося пригадати перебування в чарівному готелі з вікнами на Сену. У картинній галереї Луї замовив мініатюру роботи Мане.

— Здається, вона мені до вподоби,— пояснив він, вередливо усміхаючись. І будьте певні — їв він і пив усе тільки найліпшого гатунку: шматочок цього, келишок того. Гай-гай, багато з чим доводилося прощатися.

Останньої ночі він накрутив номер Селії: наостанок хотілося почути її голос. Луї, звичайно, не озвався ані словом, хоча страх кортіло сказати: «Скільки можна «аллокати», краще зі мною попрощайся». Одначе свої прощальні слова вона проказала вже давно, а він був навчений ніколи не жертвувати добрими манерами на догоду словам.

Він поклав слухавку на важеля, висунув шухляду, де зберігав придбаний кількома заходами веронал.

«Накласти на себе руки не така проста штука, як здається,— подумалось йому. — Усе таке відносне. Добре, що я не один із тих переляканих самогубців-недотеп, які кидаються випалювати нутрощі засобами для дезінфекції. Проковтнути двадцять пігулок і запити їх водою — запевне цивілізованіший спосіб завершити цей приємний тиждень. Ось яке воно — життя. І таким я його приймаю».

З похвальною послідовністю він для більшої зручності понамощував подушок, обсмикав на собі піжаму, прилаштував світлину поруч із настільним годинником.

— Ніякого тобі апетиту,— промовив він. — Ці ліки я мушу проковтнути бодай з обов'язку перед друзями. Ніхто так не докучає своїм товаришам, як закоханий-невдаха. — З цими словами він узявся до своєї останньої, невибагливої і небагатої вечері.

Наслідки не забарилися. Наш герой склепив повіки. Луї постарався зберегти на обличчі усмішку. Вона буде дуже доречна, коли до кімнати ввійдуть уранці. Він хотів якнайшвидше відімкнути двигуна, який веде нас від одної миті життя до іншої, і приготувався до відльоту в долину тіней.

Політ був тривалий. Щоправда, приземлення він не відчув, але найбільше його вразило, що такої речі, як ніщо, нема. Тим часом факт смерті в найкомфортабельнішому номері готелю «Маттон» лишався цілком незаперечним.

— Ну ось,— вигукнув Луї. — Я мертвий! І де я?! Ще й досі в готелі.

Відчуття було таке незвичне, що він зірвався на рівні ноги. Однак же помітив, що тіло залишилося в ліжку, і радо відзначив: усмішка на місці й виглядає чудово.

Він подався до люстра у другому кутку кімнати, аби переконатися, що риси його обличчя лишилися не менш витончені, ніж були досі, але, підійшовши ближче, побачив перед себе цілком порожнє місце. Проте руки та ноги він, безперечно, мав, та й підморгувати, здавалося, міг незгірш, як раніше. Звідси випливало, що він анітрохи не змінився, якщо не зважати на деякі відхилення.

— Он воно що. Просто я став невидимцем,— здогадався він. — У цьому є навіть свої переваги.

Він не став зволікати і вийшов на вулицю, щоб трішечки розважитися. Спустився сходами, слідом за пожильцями, що роз'їжджалися, гулькнув у двері й за кілька хвилин уже походжав Корк-стріт. Мабуть, було вже далеко за північ: йому стрілися лише один поліцай, одне чи два таксі й кілька дамочок, жодна з яких і не глянула в його бік.

Та не встиг Луї ступити і двадцяти кроків (він якраз минав майстерню свого кравця), як чиясь темна худорлява постать вигулькнула з тіні під крамницею і, вхопивши його під лікоть, промовила:

— Щоб вас грім побив, чоловіче, ви забарилися!

Луї неабияк збентежився: не такий він, виходить, невидимий, як гадалося. Та коли приглянувся до незнайомця пильніше, то спостеріг, що очі в того палають у темряві, як у kota, тож не дивно, що бачив він краще за інших.

— Ви хочете сказати, що я змусив вас чекати? — запитав Луї.

— Еге ж. Я вже тиждень вештаюсь тут на холоді й мерзну,— з серцем відказав незнайомиць.

Але ж був допіру вересень, і ночі, дарма що прохолодні, не були надто морозяні. Луї заходився прикидати і так і сяк.

— Чи не чекали ви, бува, на мене,— запитав він,— аби, сказати б, заопікуватися мною з нагоди щойно вчиненого самогубства?

— Слушно,— відповів диявол.— Ви ж не огинатиметесь, га?

— Що ж, друже,— сказав Луї. — Я добре знаю, що ви зараз при вико-
нанні обов'язків. Як на мене, то я не з тих, хто зчиняє галас на вулиці. Мені
дуже шкода, що вам довелося так довго тинятися тут на холоді, але, по
правді, я досі й не здогадувався про ваше існування. Отож, сподіваюся, хра-
пу на мене ви не матимете.

— Еге — не матимете! — сердито пирхнув той. — Щоб мені крізь землю
провалитися, якщо я не схопив нежиті. Прокляття! — І став раз за разом оса-
таніло чхати.

— А найгірше те,— додав він згодом,— що я перетерплюю хвороби зовсім
як людина. Певно, з тиждень буду ні до чого не придатний.

— Повірте, мені боляче слухати, як ви жакливо оце чхаєте,— вигукнув Луї.
— А вам не випадало куштувати знакомитого трунку, що подають у клубі
«Щуряча пастка»?

— Що за тренок? — ледве спромігся запитати співрозмовник між напада-
ми чхання.

— На смак це питво, наче рідкий вогонь,— пояснив Луї. — Його начебто
настоюють на сливових кісточках, але не знаю, чому саме на них. Мабуть, чи
не для того, аби лікувати від нежиті таких, як ви.

— Кажете, рідкий вогонь? — замислився невідомець. Очі йому враз спа-
лахнули, немов припалені цигарки.

— Ходімо, самі скуштуєте й побачите,— запропонував Луї.

— Навіть не знаю,— завагався той. — З вашої ласки ми вже й так на ти-
ждень опізнися. Чому б нам, справді, ще не стратити яких півгодини че-
рез мене. Гадаю, великої біди не буде, як про це довідаються.

Луї запевнив, що ці останні півгодини теж можна покласти на його, Луї,
карб.

— Ви схопили нежить через моє зволікання,— пояснив він. — Отже, я
відповідальний за час, потрібний для вашого лікування.

Нечистий, очевидячки, повірив, і наш герой замислився. «Цей чортяка з
біса дурний»,— дійшов він, нарешті, висновку.

Вони подалися до клубу «Щуряча пастка». Перетинаючи Пікаділлі, дия-
вол показав на вхід до станції метро.

— Сюди я вас поведу після того, як сьорбнемо отого... як ви там його на-
зивали?.. напою.

— Але ж ці сходи ведуть не до пекла,— здивувався Луї. — Тут вхід на
станцію Баронзкорт. Ну, та, зрештою, байдуже. Гадаю, ви помилилися нена-
роком.

— Жодної помилки,— запротестував чорт. — Перейдімо вулицю, і я пока-
жу вам, що я маю на увазі.

Вони зайшли на станцію і, гречно розмовляючи про те про се, з'їхали вниз
ескалатором. Тут товклося багато звичайнісіньких пасажирів, та ніхто на них
із чортом, здається, не звертав уваги. Можливо, через те, що цією лінією по-
слуговується багато людей, схожих на мешканців підземного царства або на
мерців. Крім того, особисто я зараз вважаю, що Луї з чортом і справді були
невидимці. Коли вони спустилися на самий низ, диявол кинув коротко: «За
мною!» — і повів Луї у прохід, якого той давніше тут не помічав: звідти до-
линав брязкіт і дмухало гарячим повітрям.

Замість звичної для метро таблички з написом «Тримайтеся правого бо-
ку», він прочитав «Тримайтеся неправого шляху». Ще кілька кроків — і во-
ни впритул підійшли до ескалатора, про якого досі наш герой і гадки не мав.
Під ногами двигтів і гримотів механізм. Тунель над ескалатором освітлювали
звичайні ліхтарі. Луї, чий зір тепер навдивовижу загострився, помітив, що да-
леко внизу блакитне тло поступово переходить у густу темряву, ліхтарі зни-
кають, натомість запалюються зірки. І все ж тунель там не закінчувався, а
тягся ще чорти його батька знають скільки.

Натомість ескалатор був звичайнісінький, за винятком, певна річ, деяких
особливостей. Склепіння тунелю прикрашали штудерно виконані картини
гріхопадінь — декотрими Луї навіть не на жарт замилювався. Оскільки тут не
було ні чергового, ні контролера, його ніхто не стримував, коли він ледь не
ступив на першу сходинку, але, як ми вже встигли переконатися, він був
схильний усе робити в належний для цього час.

Раз по раз його з компанйю останніх штурхали інші служки пекла зі своїми клієнтами. Боюся, деякі з цих останніх мали не зовсім пристойний вигляд — їх штовхали поперед себе, викручуючи руки поліцейськими прийомами у доволі принизливий спосіб. Луї було цікаво спостерігати, як ескалатор під вагою пекельних поліцаїв та їхніх жертв значно пришвидшував хід. Його очам відкривалося справді грандіозне видовище: стрічка рухомих сходів, яка реве, падає стрімко вниз, завиграшки долаючи відстань між землею та пеклом, далеко більшу, ніж дехто гадає.

— А як ви собі давали раду до винаходу цього пристрою? — поцікавився Луї.

— Ми, наче кози, цибали з зірки на зірку, — відповів чортяка.

— Чудово! — підсумував Луї. — Ну, а тепер гайда пити.

Диявол схвально кивнув — вони піднялися до «Шурячої пастки», прослизнули в якийсь закапелок біля шинквасу і пригостилися з повної пляшки славетного «нектару». Ворог роду людського знехтував келишком і приклався до пляшки. І тут ошелешений Луї помітив, як міцніючий напій закипає в посудині.

Напевно Люциперові трунок припав до душі. Коли пляшка спорожніла, він втяг у себе повітря. Розтоплене скло стало морхле, як ягода, висмоктана дитиною. Він втяг усе те в рота, розтягнув губи в посмішці, а потім видув скло назад, як ото курій, затягнувшись, випускає дим. Та скло не перетворилося на пляшку. Натомість у чорта вийшла зграбна, цілком реалістична і кумедна статуетка.

— Адам та Єва, — лаконічно пояснив автор і поставив статуетку на стіл, щоб та прочахла.

— Розкіш! — вигукнув Луї. — А Марса і Венери не втнете?

— Ще б пак ні! — самовдоволено пирхнув чорт. Луї негайно замовив іще кілька пляшок міцного напою. Підказав ще кілька тем. Читача навряд чи зацікавить, що то були за теми. Та чортяка тішився кожним новим мистецьким твором дедалі більше й більше. Останнім він спроторив персонажа середньовічних легенд — леді Годіву, гикнувши при цьому. А відтак ледь кишок не порвав зо сміху, побачивши свій витвір. Одне слово, дідько чимраз дужче впливався, а Луї все його підохочував. Не так із поваги до мистецтва, як через те, що дуже вже не хотілося рушати в подорож ескалатором.

Аж це дияволу почало вже литися з пельки назад. Він підвівся, дзенькнув грошима (а в нечистої сили грошенята водяться завше, і всім відомо, в чії руки вони врешті-решт потрапляють) і надув щоки.

— Ех! — зіпонував він. — Нежить, здається, попустила. А як ні, то біс із нею! Ха, ха! Отак-то.

А Луї, будьте певні, не забарився похвалити свого супутника, запевнивши, що той-таки чолові'яга собі нівроку.

— Гаразд, — промовив він на порозі клубу. — Мабуть, вам зараз отуди, ну, а мені... в інший бік.

Після чого гречно всміхнувся, торкнувся капелюха і подався вздовж вулиці, тамуючи подих, аж поки звернув за ріг будинку.

— О Боже! — одвів він нарешті дух, почувуючи себе в безпеці. — Цього братчика я спекався. Але що ж мені, небіжчику та ще й невидимцеві, робити далі? Тим паче, що до ранку ще далеко. Може, варто завітати до Селії?

Та не встиг він зважитись на цей крок, як відчув тверду руку в себе на плечі й, озирнувшись, побачив свого опікуна.

— А, то он ви де, — сказав Луї. — А я вже дивуюся, куди це ви запропали.

— Та от, набрався, як жаба мулу, — всміхаючись, махнув рукою п'яний як чіп чортяка. — Ну, то як? Гайда до мене в гості?

Діватися було нікуди. Вони взяли курс на Пікаділлі. Чорт тримав Луї за зап'ясток з найневиннішим виглядом і без жодної зневаги. Зате герой був би щасливий, якби пекельного супутника коло нього не було й близько.

Поволеньки, крок за кроком, перемовляючись на ході, вони повернулися до метро. І тільки-но дісталися потрібної платформи, де для всіх утаємничених відкривається розверста безодня царства тіней, як Луї угледів... Кого б ви думали? У циліндрі, в білому шовковому кашне і всякому такому стояв, очікуючи поїзда додому, його давній і заклятий суперник.

— Биймося об заклад, — одразу звернувся Луї до диявола, — ви так охляли, що не донесете мене навіть до ескалатора.

Чортяка зневажливо пирхнув і негаймо ж підставив плечі. Зробивши відчайдушне зусилля, Луї вхопив свого суперника за попереk і посадив чортів на плечі, а той одразу вчепірівся в ноги свого вершника і кинувся вперед, наче добра коняка на верхогонах.

— Отак я тебе до самого пекла дотарганю і недорого візьму,— з пияцькою пихою нахвалявся диявол.

— А це ми ще побачимо! — підохочував Луї, йдучи на крок позаду й насолоджуючись цим видовищем. Він ще мав неабияку приємність переконатися, що вони опинилися на ескалаторі, який у цей момент запрацював з небачено жадливим прискоренням. Щасливий, як ніколи, Луї повернувся на вулицю. Ще трохи пройшовся і зненацька вирішив заскочити до готелю поглянути, як там мається його тіло.

І страшенно був невдоволений, що та ефектна усмішка, за яку він так дбав, майже збігла з обличчя. Тепер, слід було визнати, вона надавала обличчю досить-таки ідіотичного вигляду. Не розмірковуючи, Луї шаснув назад у тіло, щоб поновити усмішку. При цьому зачепив свого носа, в носі закрутило, як ото коли кортить чхнути, він розплющився і відчув себе цілком живим і здоровим, та ще й у номері першокласного готелю.

— Чортівня якась! — тільки й проказав він, глянувши на нічного столика. — Напевно, заснув після перших двох пігулок. Недаремно кажуть: усьому свій час. Просто сон наяву, та й годі.

Коротко сказати, він щиро зрадів, що залишився живим, а згодом, через два чи три дні, дізнався з газет, що його нічна пригода не була маренням. Повідомлялося, що зник безвісти суперник Луї. Востаннє його бачили двоє приятелів при вході до метро на Пікаділлі трохи за північ у вівторок.

— І хто б міг подумати! — знизав плечима Луї. — Якщо так, то чи не відвідати мені Селію.

Втім, він уже мав добру нагоду переконатися, що все слід робити в належний час, тож поки збирався, передумав, і зрештою взагалі до неї не пішов. Натомість поїхав на осінь до Франції. Це свідчить, що жінкам не слід безвідповідально кпити з почуттів блакитнооких чоловіків, як не хочуть ухопити шилом патоки.

